SPRAWDZIAN · WOS

Sprawdzian z różnic społecznych

Grupa B

WOS: stratyfikacja, mobilność społeczna, ubóstwo i wykluczenie

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 22

10 zadań, 22 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Awans syna robotnika na stanowisko dyrektora przedsiębiorstwa jest przykładem:

(A) ruchliwości społecznej poziomej wewnątrzpokoleniowej
(B) ruchliwości społecznej pionowej międzypokoleniowej
(C) migracji zarobkowej wewnętrznej
(D) degradacji społecznej wewnątrzpokoleniowej

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Merytokracja to system, w którym

(A) każdy zarabia tyle samo, niezależnie od wykonywanej pracy i kwalifikacji
(B) pozycja społeczna jest dziedziczona po rodzicach i zależy od pochodzenia
(C) pozycja społeczna zależy od zasług, talentu i wysiłku jednostki
(D) władzę sprawują najsilniejsi, którzy zdobyli ją siłą lub groźbą przemocy

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Oceń poprawność stwierdzeń dotyczących systemów stratyfikacji społecznej.

1. System kastowy jest otwarty — przynależność do kasty zależy głównie od wykształcenia i można ją łatwo zmienić.	**P**	**F**
2. Max Weber, podobnie jak Marks, opisywał stratyfikację jednowymiarowo – przez stosunek do środków produkcji.	**P**	**F**
3. Wykluczenie społeczne może mieć charakter nie tylko ekonomiczny, ale też kulturowy i polityczny.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–2 pkt)

Oceń zdania o stratyfikacji społecznej.

1. System kastowy to przykład społeczeństwa o dużej ruchliwości pionowej.	**P**	**F**
2. Klasa średnia jest uznawana za stabilizator demokracji.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj typ mobilności społecznej do jej opisu.

1. Mobilność pionowa w górę	…	A. zmiana zajęcia bez zmiany prestiżu lub poziomu wynagrodzenia
2. Mobilność pionowa w dół	…	B. awans na wyższą pozycję w hierarchii społecznej lub zawodowej
3. Mobilność pozioma	…	C. przejście do niższej warstwy społecznej (np. utrata pracy, bankructwo)
4. Mobilność międzypokoleniowa	…	D. różnica pozycji społecznej między rodzicami a dorosłymi dziećmi

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–1 pkt)

Uzupełnij: System, w którym dostęp do wyższych pozycji społecznych oparty jest na zdolnościach, wykształceniu i osiągnięciach, a nie na urodzeniu lub koneksjach, nosi nazwę (1) _____.

(1) do wyboru: plutokracji / oligarchii / merytokracji / arystokracji

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega zjawisko dziedziczenia ubóstwa (cyklu ubóstwa) w danej rodzinie. Wskaż jeden czynnik, który może to zjawisko ograniczać.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Wyjaśnij pojęcie „wykluczenie społeczne" i podaj dwa przykłady grup zagrożonych wykluczeniem w Polsce.

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Wyjaśnij różnicę między pojęciem klasy społecznej a warstwy społecznej w socjologii.

Zadanie 10. (0–3 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega zjawisko dziedziczenia statusu społecznego. Podaj jeden przykład czynnika, który sprzyja ograniczaniu tego zjawiska.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/wos/roznice-spoleczne